

ETIČKI KODEKS DRŽAVNIH TUŽILACA

Na osnovu člana 20 stav 3 Zakona o Državnom tužilaštvu ("Službeni list CG", br. 11/15, 42/15, 80/17, 10/18, 76/20, 59/21, 54/24 i 92/25), Konferencija državnih tužilaca na sjednici od 1. novembra 2025. godine donijela je

ETIČKI KODEKS DRŽAVNIH TUŽILACA

I. PREDMET I OPŠTA NAČELA

Predmet

Član 1

Ovim Etičkim kodeksom državnih tužilaca utvrđuju se načela i pravila ponašanja vrhovnog državnog tužioca, rukovodilaca državnih tužilaštava i državnih tužilaca (u daljem tekstu: državni tužioci), kojih su se dužni pridržavati s ciljem očuvanja i daljeg osnaživanja dostojanstva i ugleda Državnog tužilaštva kao jedinstvenog i samostalnog organa, državnih tužilaca i jačanja povjerenja u Državno tužilaštvo.

Etički kodeks državnih tužilaca kao oblik smjernica za rad i ponašanje tužilaca, ne uvodi nikakva materijalna i proceduralna prava koja bi bilo koja stranka mogla ostvariti u građanskom, krivičnom ili nekom drugom postupku.

Profesionalno ponašanje

Član 2

Državni tužioci dužni su da svoje dužnosti obavljaju:

- a) zakonito i stručno, u skladu sa Ustavom, zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima vodeći računa o pravovremenom i savjesnom obavljanju poslova državnog tužioca, odnosno poslova koji su mu povjereni,
- b) uz puno poštovanje i zaštitu osnovnih ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom, zakonom i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima,
- c) uz stalno uvažavanje dostojanstva i jednakosti drugih, bez obzira na to o kojoj se osobi radi, bez diskriminacije u pogledu vjere, pola, roda, seksualnog opredjeljenja, nacionalne pripadnosti, društvenog ili etničkog porijekla, boje kože, starosne dobi, kao i bilo kojeg drugog ličnog svojstva.

Samostalnost, nezavisnost i nepristrasnost

Član 3

Državni tužioci treba da se odlikuju visokim integritetom i odgovarajućim stručnim znanjem.

Državni tužioci su odgovorni za rad u predmetu koji im je dodijeljen i nezavisni u radu i donošenju odluke, osim u slučajevima kada je zakonom drugačije propisano.

Državni tužioci obavljaju svoje dužnosti:

- a) časno i dostojanstveno, na pravičan, nepristrasan, objektivan, predan i dosljedan način, u skladu sa principima zakonitosti i jednakosti u primjeni zakona i nezavisno od mišljenja javnosti ili spoljnih uticaja,
- b) na način da obavijeste neposredno nadređenog rukovodioca državnog tužilaštva ako smatraju da postoje okolnosti koje izazivaju sumnju u njihovu nepristrasnost,
- c) kontinuirano unapređujući svoje stručno znanje i vještine.

II. ULOGA U KRIVIČNOM POSTUPKU

Ponašanje u vršenju dužnosti

Član 4

U vezi sa vršenjem dužnosti, državni tužioci su dužni da se ponašaju na način kojim čuvaju dostojanstvo i ugled Državnog tužilaštva, te povjerenje javnosti u njihov rad, i to tako da:

a) postupaju u skladu sa uputstvima i pravilima o davanju informacija javnosti, pridržavajući se propisanih internih procedura o informisanju o radu državnih tužilaca i radu na pojedinim predmetima;

b) svojim ponašanjem u službenim prostorijama i izgledom na javnom mjestu ne nanose štetu dostojanstvu i ugledu Državnog tužilaštva, državnih tužilaca i povjerenja javnosti u Državno tužilaštvo;

c) postupcima u privatnom životu ne narušavaju ugled i dostojanstvo svoje profesije, te da u privatnom životu ispoljavaju uzorno i dostojanstveno ponašanje.

Odnosi među državnim tužiocima

Član 5

Državni tužioci su dužni da se međusobno uvažavaju i razvijaju odnose zasnovane na profesionalnoj saradnji i kolegijalnosti.

Državni tužioci su obavezni da svoj rad usmjere na postizanje što boljih rezultata, te da, kada je to potrebno, sarađuju i zajednički djeluju, pružajući međusobnu podršku u vršenju tužilačke funkcije.

Državni tužioci svojim postupcima i zahtjevima ne smiju ometati pravilno vršenje funkcije drugih državnih tužilaca, niti pravilan rad i postupanje državnih službenika i namještenika.

Rukovodioci državnih tužilaštava, poštujući odredbe zakona, dužni su međusobno sarađivati radi postizanja što boljih rezultata, te biti otvoreni za razmjenu informacija i iskustava od značaja za rad državnog tužilaštva.

Odnos prema zaposlenima

Član 6

Državni tužioci su dužni da se u svakodnevnom radu prema zaposlenima odnose otvoreno, s poštovanjem i u duhu međusobnog uvažavanja.

Državni tužioci su obavezni da zaposlene obavještavaju o svim predmetima i pitanjima s kojima je nužno da budu upoznati, te da im osiguraju dostupnost podataka potrebnih za kvalitetno, tačno i pravovremeno obavljanje njihovih poslova.

Državni tužioci su dužni da poštuju opis poslova zaposlenih.

Odnos prema učesnicima u postupku

Član 7

Državni tužioci su dužni da prema okrivljenima, žrtvama, oštećenima i svim drugim učesnicima u postupku postupaju objektivno, nepristrasno i s poštovanjem njihovog integriteta.

Državni tužioci će se, prilikom davanja obavještenja strankama, uzdržati od iznošenja ličnog mišljenja o pravilnosti donijete odluke ili preduzetih radnji, kao i od davanja izjava o mogućem ishodu postupka.

III. SPREČAVANJE SUKOBIA INTERESA

Izbjegavanje sukoba interesa

Član 8

Državni tužioci su dužni da:

a) prije preduzimanja bilo kakvih poslova izvan Državnog tužilaštva koji bi mogli da utiču, ili bi mogli da stvore utisak da utiču, na dostojanstvo i ugled državnog tužioca, zatraže mišljenje Komisije za Etički kodeks državnih tužilaca o tome da li bi preuzimanje takvih poslova predstavljalo kršenje ovog Kodeksa,

b) se uzdrže od aktivnosti i članstva u udruženjima koje bi bile u sukobu sa službenim dužnostima ili bi mogle umanjiti njihov lični ugled u društvu i ugled Državnog tužilaštva, i koje bi kod javnosti mogle pobuditi sumnju u njihovu nepristrasnost i objektivnost i time umanjiti njegov lični ugled u društvu i ugled Državnog tužilaštva,

c) od Tužilačkog savjeta zatraže mišljenje o nespojivosti određenih poslova sa vršenjem tužilačke funkcije, kada postoji sumnja da bi obavljanje tih poslova moglo biti u sukobu sa njihovim službenim dužnostima ili bi moglo umanjiti lični ugled državnog tužioca i ugled Državnog tužilaštva.

Pokloni i pogodnosti

Član 9

Državni tužioci ne smiju tražiti niti prihvatati bilo kakav poklon, korist, uslugu ili privilegiju, za sebe ili za druga lica, koja bi mogla da utiče ili bi mogla stvoriti utisak da utiče na nepristrasno vršenje njihove funkcije.

IV. JAVNO PONAŠANJE I INTEGRITET

Govorni i javni nastup državnog tužioca

Član 10

Državni tužilac ne smije, ni u vršenju funkcije ni u privatnom životu, da koristi govor mržnje, grub, uvredljiv ili nipodaštavajući jezik, niti da daje izjave koje imaju diskriminatorski karakter ili da javno ispoljava nasilni stav.

Državni tužilac je dužan da u svakom svom javnom obraćanju postupa dostojanstveno, vodeći računa o ugledu i povjerenju javnosti u Državno tužilaštvo.

Zabrana uznemiravanja i vrijeđanja dostojanstva

Član 11

Državni tužilac ne smije da upražnjava, podržava, podstiče ili toleriše bilo koji oblik seksualnog ili drugog uznemiravanja, vrijeđanja dostojanstva, kao ni bilo kakvo drugo ponašanje suprotno odredbama ovog Etičkog kodeksa, bilo u vršenju funkcije ili u vezi s njom.

Javne objave i društvene mreže

Član 12

Objave državnog tužioca na društvenim mrežama smatraju se javnim izjavama.

Državni tužilac je dužan da u korišćenju društvenih mreža pokazuje uzdržanost, profesionalnost i mjeru opreza, vodeći računa da svojim objavama ne naruši ugled i dostojanstvo tužilačke funkcije i Državnog tužilaštva.

Komunikacija sa predstavnicima medija

Član 13

U komunikaciji sa predstavnicima medija, državni tužilac je dužan da postupa

korektno, sa pažnjom, strpljenjem i dužnim poštovanjem prema svakom novinaru i medijskoj kući.

Članstvo u organizacijama

Član 14

Državni tužilac ne smije da prihvati članstvo u organizaciji koja zahtijeva najviši stepen lojalnosti, niti u organizaciji čije djelovanje dovodi u pitanje vrijednosti utvrđene Ustavom Crne Gore ili koje bi mogle biti u suprotnosti sa nezavisnošću i nepristrasnošću državnog tužilaštva.

Politička neutralnost i javno izražavanje stavova

Član 15

Državni tužilac uzdržaće se od javnog izražavanja političkih stavova i učestvovanja u javnim raspravama političkog karaktera, osim kada se one odnose na pitanja ustavnosti, zakonitosti, rada Državnog tužilaštva, ljudskih prava i sloboda.

Državni tužilac ne smije učestvovati u političkim aktivnostima političkih subjekata niti na način koji bi mogao stvoriti utisak o političkoj pristrasnosti ili aktivizmu.

V. SARADNJA I PROFESIONALNI ODNOSI

Odnos sa sudom

Član 16

Državni tužioci, prilikom zastupanja optužnih akata i vršenja drugih radnji pred sudom, kao i u svakodnevnoj komunikaciji sa sudom, dužni su da postupaju na pravičan, objektivan i efikasan način, poštujući dostojanstvo i ugled Državnog tužilaštva i suda.

Odnos sa policijom i drugim državnim organima

Član 17

Državni tužioci su dužni da u odnosima sa policijom i drugim državnim organima koji učestvuju u izviđaju i istrazi, kroz izdavanje obavezujućih naloga ili neposredno rukovođenje, postupaju jasno, precizno i blagovremeno.

Odnos sa građanima

Član 18

Državni tužioci su dužni da se, u vršenju svoje funkcije, prema građanima odnose odmjereno i savjesno.

Na podneske građana državni tužioci su dužni da pruže informacije za koje su ovlašćeni, u razumnom roku.

Međuinstitucionalna saradnja

Član 19

Državni tužioci su, u vršenju svojih ovlašćenja, dužni da prilikom učešća na sastancima sa predstavnicima državnih organa, organa državne uprave i drugih institucija, pripreme tačne i potpune podatke i informacije, te da aktivnim pristupom doprinesu afirmativnom prikazu rada Državnog tužilaštva i nosilaca tužilačke funkcije.

Odnos sa medijima

Član 20

Državni tužilac, koji je ovlašćen da daje informacije o radu Državnog tužilaštva, dužan je da medijima pruži jasnu, pouzdanu i objektivnu informaciju, koja je dopuštena s

obzirom na fazu postupka, vodeći računa o svim okolnostima slučaja, a posebno o pravima žrtve, osumnjičenog i okrivljenog, pretpostavci nevinosti, pravu na pravično suđenje i pravu na privatni život lica u postupku.

Državni tužilac je dužan da se suzdrži od davanja izjava koje mogu ugroziti percepciju nepristrasnosti i objektivnosti u vršenju tužilačke funkcije.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Poštovanje Etičkog kodeksa

Član 21

Državni tužioci imaju profesionalnu i moralnu obavezu da poštuju Etički kodeks državnih tužilaca.

Preispitivanje i izmjene Kodeksa

Član 22

Etički kodeks državnih tužilaca ne donosi nikakva nova pravila o ponašanju i o dužnostima državnih tužilaca, osim ona koja proizilaze iz postojećeg zakonodavstva.

Radi efikasne primjene, može se periodično sprovesti evaluacija i preispitivanje odredbi ovog Etičkog kodeksa.

Stupanje na snagu

Član 23

Etički kodeks državnih tužilaca stupa na snagu 1. novembra 2025. godine, kada ga je donijela Konferencija državnih tužilaca.

Kodeks će biti objavljen na internet stranici Tužilačkog savjeta i u „Službenom listu Crne Gore“.

Danom stupanja na snagu ovog Kodeksa prestaje da važi Etički kodeks državnih tužilaca od 2. jula 2018. godine.

VRHOVNI DRŽAVNI TUŽILAC
Milorad Marković, s.r.